XVI. Jahrgang. März—April. No. 2.

Zeitschrift
für
HEBRÆISCHE BIBLIOGRAPHIE

Unter Mitwirkung namhafter Gelehrter

herausgegeben

von

Dr. A. Freimann.

Redaktion: Dr. A. Freimann
Frankfurt a. M.
Langestrasse 1.

Verlag und Expedition
J. Kauffmann
Frankfurt am Main
Schillerstrasse 19.
Telephon Amt I. 2846.

Jährlich
erscheinen 6 Nummern.

Abonnement 10 Mk. jährlich

Literarische Anzeigen
werden zum Preise von
25 Pfg. die gespaltene Petitzeile angenommen.

Frankfurt a. M — Die hier angezeigten Werke können sowohl durch den Verlag dieser Zeitschrift wie durch alle anderen Buchhandlungen bezogen werden. — 1913.

I. ABTEILUNG.

Einzelschriften.

a) Hebraica.

ABRAMOWITSCH, S. J., כל כתבי מנדלי מוכר ספרים Gesammelte Schriften Bd. III. Mit einer literar. Abhandlung מנדלי ושלשת הכרכים von Ch. N. *Bialik*. Odessa, Verlag Moria, 1912. 338 u. VIII S. 8°. (Z.) *)

Enthält 15 Skizzen und Erzählungen, darunter eine neue Bearbeitung von dessen 1868 erschienenen Roman האבות והבנים Z.-n.

[I. Bd. vgl. ZfHB. XIII, 129, Bd. II ibid. XV, 97.]

BEN JEHUDA, E., מלון הלשון העברית Thesaurus totius hebraitatis et veteris et recentioris. Vol. III: הפקעה — חרדה. Jerusalem, Langenscheidts Verlag Berlin-Schöneberg, 1912. S. 1161—1740. 8°. (Z.)

[Vols. I—II vgl. ZfHB. XIII, 65; XV, 180].

[*) Die mit (Z.) bezeichneten Titel sind von Dr. *William Zeitlin* gesammelt.] Fr.

SCHRIFT, die heilige. Der Urtext. Die deutsche Uebersetzung mit Zugrundelegung des Philippson'schen Bibelwerkes, rev. v. Philippson, Landau u. Kämpf. 2 Bde. Herausg. auf Kosten der israel. Bibelanstalt. Frankfurt a. M., J. Kauffmann, 1913. VI S., 484 u. 542 Doppels. u. S. 546—551 8°. M. 7.—

[BIBEL] חמש מגלות Die fünf Megilloth, übersetzt und erläutert von Raphael *Breuer*. 1. Tl.: Hoheslied. Frankfurt a. M., A. J. Hofmann, 1912. XXII, 46 S. 8°. M. 1,60,

[BIBEL] חבל נחלה. Die Sprüche Salomos mit dreifachem Kommentar von N. *Friedmann*. 2 Tle. Vacz 1910—12. 4°.

BIBLIOTHEKA GEDOLA: ביבליותיקה גדולה Bibliothek älterer und neuerer hebräischer Schriften. Warschau, Tuschiah, 1910—12.

[Heft 1—43 vgl. ZfHB. XIV, 65/66; XV, 2, 65/66]. 44) *Lewin*, J. L., כתבים נבחרים, Gedichte II Heft. S. 81—176. 45) *Geiger*, A. קבוצת מאמרים. . . . Heft 2, S. 169—248. 46) *Berditschewski*, M. J., פרי ספר Literaturkritik. 76 S. 47—48) *Fichmann*, J., גביעים (Blumenkelche) lyrische Gedichte (1901—1910) 144 S. 49—50) *Jehuda Halevi*, ספר הכוזרי Das Buch Kusari . . . in der [hebr.] Uebersetzung des Jehuda ibn Tibbon mit dem arab. Original verglichen und mit Commentar und Anmerkungen versehen von A. Zifrinowitsch. 1 Heft, S. 1—138. 51—53) *Herschberg*, A. S., החלבשה העברית הקדומה Jüdische Kostümkunde im biblischen Altertum [Mit Illustrationen]. 194 S. 54) *Geiger*, A., קבוצת מאמרים . . . . . Heft 3, S. 249—328. 55—57) *Naumberg*, H. D. כתבים Schriften Bd. I: ספורים וציורים Erzählungen und Bilder. 244 S. 58) *Lewin*, J. L., כתבים נבחרים II. Teil, Heft 1 כשרון המעשה [Soziales Gedicht] 62 S. 59—60) *Zeitlin*, H., כתבים נבחרים Bd. II מחשבה ושירה Denken und Poesie, Essays. 1. Teil 160 S. 61—62) *Schapiro*, A. K., שירים נבחרים Ausgewählte Dichtungen mit einer literar. Einleitung von J. Fichmann. XVI u. 132 S. nebst Bildnis. 63—64) *Zeitlin*, H., כתבים נבחרים Bd. II מחשבה ושירה 2. Teil, 184 S. 65—66] *Schimonowitsch*, D., סער ודממה Sturm und Säuseln, lyrische Gedichte [1902—11]. 144 S. 67—69) *Berditschewski*, M. J., מעמק החיים Aus der Tiefe des Lebens, verschiedene Erzählungen, 2 Teile. 90 u. 112 S. 70—72) *Lipschütz*, E. M., ר' שלמה יצחקי Raschi, sein Leben und sein Werk. [8] u. 196 S. 73) *Geiger*, A., קבוצת מאמרים . . . . . Heft 4. S. 329—408. 74—75) *Fradkin*, B. הכבלים Fesseln, Erzählung in 2 Teilen. 120 S. 76—77) *Ecclesiasticus*, חכמת שמעון בן סירא Die Sprüche Simons des Sohnes Sirachs, der neugefundene hebräische Text mit Einleitung und Kommentar von D. *Koh(a)n*. XVII u. 102 S. 78—80) *Jehuda Halevi*, ספר הכוזרי Das Buch Kusari von A. Zifrinowitsch. 2. Heft. S. 134—308, 16 u. 40 S. [Z.]

BRAININ, R., מנגינות, Anthologie hebräischer Dichtung, gesammelt und eingeleitet von R. B. Jerusalem 1912. 94 S. (Z).

BREGMANN, Ch. P. und BERKUS, S. Ch., שפת ילדים. Hebräische Lese- und Schreibfibel mit Lesestücken, methodisch geordnet mit vielen Illustrationen. (Neue vollständig umgearbeitete

Ausgabe). I. Teil. Odessa, Verlag „Moria“, 1911. 96 S. 8°. II. Teil ibid. 1912. 120 S. 8°. (Z).

[1. Aufl. vgl. ZfHB XIII, 65; die zweite umgearbeitete Aufl. erschien Odessa 1909.]

DIMANT, J. B., אלומת יוסף I. Heft. Vortrag nach Kol-Nidre am Versöhnungsabend, herausg. von J. *Prager*. Warschau 1911. 8 S. 8°. (Z.)

—, —, חזון למועד Vortrag am שבת תשובה (Sabbat der Reue). Wilna 1912. 15 S. nebst Bildnis (Z.)

DUENNER, J. H., הגהות על מסכת בבא קמא ובבא מציעא. Adnotationes criticae ad duos Talm. Bab. et Hierosolym. tractatus: Baba kama et Baba Mezia. Textum constituit, res explicavit historiamque originem ex fontibus investigavit. Francofurti ad Moenum, Sänger et Friedberg, 1912. (4), 112 u. (1), 171 S. 4°.

ECKSTEIN, Em. ספר יצירה. Sammlung von Stellen des Talmud und seiner Kommentare, die vom Homunculus handeln. Maramarossziget [1910]. 16 S. 8°. Kr. 0,40.

EISENBERG, J., הגדות מחיי הנביאים בספרה הערבית. Das Leben der Propheten nach der arabischen Legende. Aus den ersten Quellen zusammengetragen, ins Hebräische übersetzt u. mit wissenschaftlichen Anmerkungen versehen. 2. Lief. Das Leben Abrahams. Wielicka (Leipzig, M. W. Kaufmann), 1912. 32 S. 8°. M. 1,50.

EISENSTEIN J. D., אוצר ישראל Ozar Yisrael. An Encyclopedia of all matters concerning Jews and Judaism, in Hebrew. (complete in 10 volumes).

Vol. VII. נא אמון־עברית New York 1912. (6) u. 320 S. nebst Landkarte 4°. (Z).

ELASAR ben Arje Loeb. מנחת ערב 30 Vorträge. Herausg. v. Abraham Münz. Tolcsva 1911. 4°.

ELASAR Worms ben Jehuda. מעשה רוקח. Ritual und Ceremonialvorschriften. Sanok 1912. 8°.

ELIA Levita. ספר התשבי Lexicon über 712 meist rabbinische Wörter mit Kommentar רגלי מבשר von E. *Herstick*. Maramarossziget [1910]. 8°.

ELIJAH HAYYIM ben Benjamin of Genazzano, אגרת חמודות, The Iggereth Hamudoth. Edited for the first time, from the MSS. in London and Munich, with marginal references by A. W. *Greenup*. London 1912. IV, 69 S. 8°. M. 4.

EMMERICH, Sal., ששה זרעוני ערוגה Pilpulistisches nebst, אמתחת הקטן Bemerkungen zum Traktat Keritot von Benjamin Wolf *Emmerich*. Mit einer Einleitung über die Familie Emmerich-Gomperz versehen u. herausg. von B. *Fischer* Waitzen 1910. X, 25 u. (IV), 26 S. fol.

[ששה זרעוני ערוגה erschien zuerst Prag. 1789. 4°].

SECHELBACHER, J., היהדות ומהות הנוצרית. Das Judentum und das Wesen des Christentums. Vergleichende Studien. Hebräisch von A. S. *Herschberg*. Wilna, Verlag des Tageblatts „הזמן", 1911 (תרעב). 125 S. (Z.)

FAHN, R., בזרם הזמן. Im Strome der Zeit. Erzählungen und Skizzen. Halicz [Stanislau] 1912. 79 S. 8°. (Z.)

FARFELL,, E., בית הכנסת העתיק. Die alte jüdische Synagoge aus der Chazarenzeit in Feodossia (Krim), eine archäologisch-historische Beschreibung. Petrokow 1912. XIV, (10), 226 u. (2) S. 8°. Rub. 1,50. (Z).

FICHMANN, J., פרקים ראשונים Hebräische Chrestomathie. II. Teil, für das vierte Schuljahr eingerichtet. Mit Uebungsstücken für schriftliche Arbeiten und vielen Illustrationen. Warschau, Verlag S. Sreberk-Wilna, 1912. 298 u. (2) S. 8°. (Z.)

[I. Teil vgl. ZfHB XIV, 163].

[GEBETE] סדור תפלה. Die täglichen Gebete nach deutschem Ritus mit Kommentaren von A. L. *Frumkin*, דרך החיים Ceremonialvorschriften von *Jakob* Lissa und סדר רב עמרם Ritual von Amram Gaon. 2 Tle. Jerusalem 1912. 8°.

[GEBETE] הגדה לליל שמורים Pesachhaggada mit Kommentar משא גיא חזיון von Arje Loeb *Frumkin* Jerusalem, Selbstverlag, 1913. (2), 46, (2) Bl. 8°.

[GESCHENKBUCH] ספר התשורה Illustrierte hebräische Anthologie in Poesie und Prosa für die Jugend. Mit Bildnissen der Autoren. Warschau, Verlag Sifruth, 1912. 173 S. 8°. Rub. 1. (Z).

GORDIN, A. und S. אלפון־משחק ABC-Spielbuch, illustrierte hebr. Lesefibel, Warschau, Verlag, „Sifruth", 1911. 18 S. 8° (Z).

GOTTLIEB, S. N., אהלי שם Ohole Schem. Biografien nnd Adressen der Rabbiner in Europa, Asien, Afrika, America u. Australien. Pinsk (Gouv. Minsk), Selbstverlag, 1912. 46 u. 560 S. 8°. Mark 7,—.

GRASOWSKY, J., הלמוד הראשון Lesefibel und erster Unterricht im Hebräischen, mit vielen Illustrationen. Warschau, Verlag Tuschiah, 1911. 69 S. 8°. (Z).

GRASOWSKY, J., ספורי התורה Biblische Erzählungen in der Ursprache wiedergegeben. a) Aus dem Pentateuch. Warschau, Verlag Tuschiah, 1911. 61 S. 8°.

—, —, ספורי הנביאים, b) Aus den Propheten. I. Teil aus: שמואל א' וב', רות, שופטים, יהושע Warschau, Verlag Tuschiah, 1911. 128 S. 8°. II. Teil aus עזרא, ד"ה, מלכים א' וב', אסתר, נחמיה ibid. 1911. 124 S. 8°. (Z)

GRUENBERG, S., פרופ' דר' א' ברלינר Prof. Dr. Abraham Berliner, eine biographische Skizze (Mit Bild). Bearbeitet nach verschiedenen Quellen und persönlichen Mitteilungen. Berlin 1912. 23 S. 8°.

[Zuerst in d. Wochenschrift העברי 1912 Nr. 46—48]. (Z).

GRUENWALD, L., לקורות השבתאים באונגאריא. Zur Geschichte der Sabbatianer in Ungarn. Eine historische Skizze. Waitzen 1912

[Sep. Abdr. aus: הצופה בארץ הגר]

—, —, היהודים באונגריא Ha-Jehudim be-Hungaria. Geschichte der Juden in Ungarn. 1. Bd. Autoren hebr. Schriften vom Jahre 1420—1840. Vacz 1912. 83 S. 8°. Kr. 2.

GUTTMANN, J. M., מפתח התלמוד. Clavis Talmudi sive Encyclopaedia rerum quae in utroque Talmude . . . occurrunt, alphabetico ordine disposita. Tom. I: אב־אדמדם Csongrad-Budapest 1906—11. 648 S. 8°. (Z).

[HAATHID], העתיד Sammelschrift für Literatur und Wissenschaft des Judentums. Hersgg. von S. *Hurwitz*. Bd. IV. Berlin 1912. 240 S. 8°. (Z).

[Bd. I—III vgl. ZfHB XIII, 66; XIV, 38; XV, 98].

HALPERN, M., הנוטריקון, הסימנים והכנוים Alphabetisches Verzeichnis von Abbreviaturen. Wilna, M. Halpern in Minsk (Russland), 1912. 266 S. 8°. Rub. 2.

[HAVADJA MUSSA]. חוגיה מוסה (= Mos. Smeljansky), בני ערב Bilder und Skizzen aus dem Leben der Araber in Palästina. Odessa, Verlag Moria, 1911. 144 S. 8°. (Z).

HIRSCHOWITSCH, A, דקטנט Lehrbuch der hebr. Rechtschreibung in Beispielen und Diktaten. I. u. II. Teil. Wilna 1911. 32 und 48 S. 8°. (Z).

HUEBSCHER, J., בית יעקב Erklärungen zu mehreren hagadischen Stellen des Talmud. Tl. 1. Berlin, Selbstverlag, 1913. (11), 100 S. 4°.

JAWITZ, W., תולדות ישראל. Die Geschichte Israels nach den Urquellen neu u. selbständig bearbeitet. 8. Bd. Umfasst die Blütezeit der amoräischen Tätigkeit bis nach dem Abschluss

des Talmuds. 4069 bis 4234. Berlin N. 24, Verl. d. Verf.'s, 1912. M. 4,50.

[Bd. 7 vgl. ZfHB, XIII, 162.]

IDELSOHN, A. Z., ספר השירים Liederbuch. Sammlung hebräischer und deutscher Lieder für Kindergärten, Volks- und höhere Schulen. Berlin und Jerusalem. Hilfsverein der deutschen Juden, [Leipzig] 1912. X, 112 S. hebr. u. X, 40 S. deutsch. 8°.

[100 hebr. und 49 deutsche Lieder mit in den Text eingedruckten Noten der von I. teils componierten, teils arrangierten Melodien.] (Z).

[JEPHET] קובץ ראשון (יצירת העמים) „יפת" Sammelbuch I., enthaltend Uebertragungen von Meisterwerken der Weltliteratur. [Herausg. von J. *Feldmann*]. Jaffa 1911. 8°.

Inhalt: R. B. *Emerson*: נתה Essay, übersetzt von Rabbi Benjamin [J. Feldmann]. V. u. 29 S.

J. W. *Goethe*: יסורי ורטר הצעיר Werthers Leiden, übersetzt von M. Wilkansky. X u. 138 S.

M. *Lermontow*: שירים Gedichte [I Serie], übersetzt von D. Schimonowitsch. V u. 90 S.

L. N. *Tolstoi*: מותו של איבן איליץ Jvan Ilitschs Tod, übersetzt von A. S. Rabinowitsch. 12 u. 8 S.

G. *Hauptmann*: מיכאל קרמר Michael Kramer. Drama, übersetzt von J. Ch. Brenner. 25 u. 88 S.

JOSEPH BONFILS (Tobh Elem) u. sein Werk Sophnath Paneah. Ein Beitrag zur Pentateuchexegese des Mittelalters. 1. Halbband. Herausg. m. Unterstützung der „Gesellschaft zur Förderung deutscher Wissenschaft, Kunst und Literatur in Böhmen" von D. *Herzog*. Heidelberg, Carl Winter, 1911. XII u. S. 5—311. 8°. M. 15.

JOSEF ibn Caspi, אדני כסף. Adne Keseph. Commentar zu den prophetischen Büchern der heiligen Schrift. Nach der einzigen Handschrift in der Bodleiana in Oxford. Zum ersten Male herausgegeben von Isaac *Last*. II. Heft. Jeremia, Ezechiel, Minor. Prophetae. London 1912. (4), 160 u. (10) S. 8°.

[Tl. I. vgl. ZfHB. XV. S. 162.]

JOSEF ibn Caspi, תם הכסף. Tam Ha-Kessef. Acht Abhandlungen Nach der einzigen Handschrift im Besitz des Herrn Elkan N. Adler, London. Zum ersten Male herausgegeben von Isaac *Last*. London, Selbstverlag des Verf.'s Ramsgate, 10 Montefiore College, 1913. (8), 48, (9). 8°.

JOSEF ibn Nachmias, פירוש על ספר משלי. Kommentar zu den Sprüchen Salomos. Zum ersten Male unter Mitwirkung von Samuel Poznanski herausg. u. mit Quellennachweisen u. Anmerkungen versehen. von M. L. *Bamberger*. Berlin 1911. XXIII, 196 S. 8°.

[Schriften des Vereins Mekize Nirdamim. 3. Folge, Nr. 9].

[JOSIPPON], ספר יוסיפון Josippon qui inscribitur liber. Ad fidem editionis Abrahami Conat Mantuae ante annum 1480 impressae edidit denuo Baron Dav. Günzburg. Praefatus est Abr. Kahan(a). Berditschew 1896—1913. 12 u. 272 S. nebst Facsimile des Mantuaer Druckes, doppelsp. 8⁰. Rub. 2,50.

[Untertitel: מקורות להיסטוריא ישראלית קונטרס ב׳ (Z.)]

[J'SKOR], יזכור (In memoriam). Ein Denkstein für die gefallenen jüdischen Landarbeiter in Palästina. Redigiert von A. S. *Rabinowitsch*. Jaffa 1912. 5 u. 98 S. 8⁰. (Z).

ISRAEL ben Samuel, פאת השלחן Bestimmungen, die in Palästina zu halten sind mit Kommentar בית ישראל, nebst Bemerkungen zum Abschnitt Seraim des Talmud Jeruschalmi von Elia Wilna. 2. Aufl., herausg. v. A. M. *Luncz*. 2 Tle. Jerusalem 1911—12. fol.

KANTOROWITSCH, S. S., Dubnikow, Ch. A. und Fradkin, B., המורה העברי Elementarkursus der hebräischen Sprache für Schüler und zum Selbstunterricht. I. Teil. Warschau, Verlag Tuschiah, 1911. 82 S. 8⁰. II. Teil. ibid. 1912. S. 83—162. 8⁰. (Z).

[KISSELHOFF, S.] ליעדער זאמעל בוך (сборникъ пѣсенъ) Liedersammlung für die jüdische Schule und Familie, gesammelt und herausgegeben von S. *Kisselhoff*. Musikalisch bearbeitet von A. *Shitomirsky* und P. *Ljwow*. St. Petersburg, Verlag der Gesellschaft für jüd. Volksmusik, [Leipzig] 1912. 4⁰. (Z).

[82 Volks- und Kunstlieder für dreistimmige Chöre und Solo mit Klavier. Anhang: Trop טעמי הנגינות. Die hebr. Uebersetzungen besorgte S. Tschernichowsky, die Jargonübersetzungen M. Riwessmann. Z-n.]

KOLTUNOW, J. L., החשמונאים. Die Hasmonäer. Drama in 2 Akten und 6 Bildern. Wilna 1911. 32 S. 8⁰. (Z).

KOSODOI, H., ממלכות אררט Ethnologische und ethnographische Studien und Reisebeschreibungen aus den kaukasischen und transkaukasischen Gebieten, Jenseits des kaspischen Meeres und Zentralasien. Schilderungen aus dem Leben der Juden jener Länder, ihrem Handel und Wandel, ihren religiösen und sozialen Einrichtungen. Odessa, Verlag Moria, 1912. 139 S. 8⁰. (Z.)

LEISEROWITSCH, J., פרוזדר לתלמוד Talmudische Vorschule. Ausgewählte Stücke aus dem Talmud mit Erläuterungen für den ersten Unterricht, herausgegeben unter Redaktion von M. *Krimski*. Warschau, Verlag „Haor", 1912. 144 S. 4⁰. Rub. 1,20. (Z).

LIFSCHUETZ, S., הזבלים החימיים Die chemischen Düngemittel und ihre Bedeutung für den Landbau in Palästina. Jaffa 1911. 45 S. 12°. (Z).

—, —, גדול ירקות בא"י Der Gemüsebau iu Palästina, praktische Anleitung. Jaffa 1912. 98 S. 12°. (Z).

LUACH לוח זכרון Merkbuch, Zum 50 jährigen Jubiläum (5622—5672) der „Hazefirah." Almanach herausg. von der Redaktion der „Hazefirah." Warschau 1912. 160 S. 16°. (Z).

LUNCZ, A. M., לוח ארץ ישראל Litterarischer Palästina-Almanach für das Jahr 5673 (1912—13). XVIII. Jahrgang. Jerusalem, Druck und Verlag des Herausgebers, 1912. (2), 74, 188 u. 40 S. 12°. (Z).

MARGOLIES, J. L., אור עולם Abhandlung über Naturkunde und Naturwissenschaften. Warschau 1911. 48 S. 12°.

[Zuerst erschienen 1777 und wiederholt aufgelegt. Vom Standpunkte der modernen Naturwissenschaft ist dieser unveränderte Abdruck des antiquierten Werkchens ungerechtfertigt. Z-n.]

MARGULIES, R., תולדות אדם, Biographie des Samuel Elieser Edels (מהרש"א). Lemberg, Selbstverlag (Sonnengasse 4), 1912. 97 S. u. 2 Abbildungen. 8°.

MEJUCHAS, J., מגלות משפחה בא"י Palästinensische Familienpapiere. Aufzeichnungen über geschichtliche Familienereignisse in palästinen. Gemeinden und Familien. Jerusalem 1911. 44 S. 8°. (Z).

[S. Abdr. aus dem Jahrbuch ירושלים Bd. IX.]

MELAMED, S. M., לחקר תולדות ישראל. Zur jüdischen Geschichtsforschung, eine historisch-philosophische Untersuchung in 3 Abschnitten. I. Abschnitt. Sa. aus dem „העתיד" Bd. IV (1912) S. 57—86. (Z).

MENDELSOHN, J., מדרש יעב"ץ Sammlung von Midrasch und Talmudstellen für Vorträge bei verschiedenen Gelegenheiten nach dem Pentateuch geordnet. 1. Genesis. Leeds, Verl. d. Verf.'s in Glasgow, 1913. (12), 160 u. (2) S. 8°.

M[IRMANN], Ch. R., קרא מקרא החדש. Neue hebräische Lesefibel, mit Illustrationen. Wilna 1911. 32 S. 8°. (Z.)

MOSES ben Nachman, דרשת הרמב"ן על דברי קהלת. Rede gehalten in Gerona vor seiner Auswanderung nach Palästina. Mit Einleitung und Anmerkungen herausg. von Arthur Zacharias *Schwarz*. Frankfurt a. M., Sänger u. Friedberg, 1913. 30 S. 8°.

MOSES DE LEON, שקל הקדש The Shekel-Hak-Kodesh. Edited for the first time with marginal references by A. W. *Greenup*. Text. London 1911. 135 S. 8°.

MOSES Sofer. שו"ת חתם סופר Teil 7 enthaltend 43 Gutachten nebst התעוררות תשובה 233 Entwürfe für Gutachten. Munkacs 1912. (2), 42 u. 119 Bl. 4°.

OFTSCHINSKY L., תולדות ישיבת היהודים בקורלאנד Geschichte der Juden in Kurland vom Jahre 1561 bis auf unsere Tage. Zweite, vermehrte und verbesserte Auflage. Wilna 1911. 167 S. 8°. (Z.)

[I. Ausgabe vgl. ZfHB. XIV, 100].

ORLOW, L. A., הגדת המות. Die Legende des Todes. Jerusalem, Verlag J. Ch. Brenner, 1912. 32 S. 12° (Z).

RAFFALOVICH, S., הארץ לפני כבוש יהושע. Palästina in der vorbiblischen Zeit. 2. Abschnitt. Jerusalem [1912] תרע"ב. 66 S. 12°. (Z).

[I. Abschnitt vgl. ZfHB. XV, 164].

RATNER, B., אהבת ציון וירושלים. Varianten und Ergänzungen des Textes des Jerusalemitischen Talmuds nach alten Quellen und handschriftlichen Fragmenten ediert, mit kritischen Noten und Erläuterungen versehen. Traktat: Megilla. Wilna, Selbstverlag, 1912.

RAWNITZKI, J. Ch., und BIALIK, Ch. N., פתגמים ומבטאים [1798] Sinnsprüche, Sentenzen, Sprichwörter und Gleichnisse aus Talmud, Midraschim und späteren rabbin. Schriften gesammelt, vokalisiert, erläutert und alphabetisch geordnet, nebst Stellennachweis. Odessa, Verlag Moria, 1911. (2) u. 54 S. doppelspaltig 8°.

[S. Abdr. aus ספר האגדה VI. Teil.] (Z).

RAWREBE, J., שמשון ודלילה. Samson und Delila. Oper in drei Akten von C. Saint-Saëns. Text von F. Lemaire, ins Hebr. übertragen von J. R. St. Petersburg, Verlag der Gesellschaft der Freunde hebr. Sprache, 1912. 39 S. 8°. (Z).

[Uraufführung in hebr. Sprache am 20. März 1912 zu St. Petersburg. Z-n.]

REINITZ, S., ערוגת הבשם Hagadische Erklärungen und Halachisches von Mitgliedern der Familie Sofer und Beiträge zur Geschichte der Familie Sofer. Paks 1911. 8°. M. 1,55.

ROSANES, S. A., דברי ימי ישראל בתורגמא. Geschichte der Juden in der Türkei. Tl. 2: Vom Jahre 1521—1575, nach gedruckten und handschriftlichen Quellen, nebst einem Verzeichnisse der hebräischen Bücher, welche von 1521 bis 1600 in der Türkei gedruckt wurden von A. *Freimann*. Husiatyn, Schwager u. Fränkel, 1912. 258 u. (2) S. 8°.

SALOMO ben Isaak, סדור רש"י. Siddur Raschi. Ritualwerk, R. Salomo ben Isaak zugeschrieben. Mit Anmerkungen und Einleitung versehen von Salomon *Buber* s. A. Für den Druck redigiert von J. *Freimann*. 2. Heft. Berlin 1911. LXV u. S. 149—301. 8°.

[Schriften des Vereins Mekize Nirdamin. 3. Folge, Nr. 11; Heft 1 vgl. ZfHB. XV, 86].

SCH. F., קרא מקרא הקצר. Kleine Hebräische Lesefibel. Wilna 1911. 36 S. 8°.

—, —, קרא מקרא Erstes Lehr- und Lesebuch der hebr. Sprache. Wilna 1911. 78 u. (1) S. 8°. (Z).

SCHALOM-ALECHEM [S. Rabinowitsch], כתבים Ausgewählte Schriften*. II. Bd. כתריאלים die Kasrieler, humoristische Erzählungen. Warschau, Verlag Haschachar, 1911. 155 S. 8°. III. Bd. מנחם מנדל בעל החלומות Menachem der Träumer, Roman. ibid. 1912. 183 S. 8°.

*) Aus dem Jargon hebräisch übertragen unter Redaktion des Autors (בתרגום עברי הנעשה ע"י מומחים בהשגחתו של המחבר) Z-n.

[I. Bd. vgl. ZfHB. XV, 100].

SCHEFTEL, Ch. J., נחלת יעקב. Gutachten über die 4 Teile des Schulchan Aruch, nebst einem Anhang עטרת צבי. Berditschew, 1911. 112 u. 22 S. 4°.

SCHICK, B., ולהצדיק צדיק Verteidigung seines Vaters gegen die Angriffe des Rabbiners Mordochai Loeb Winkler. Nagy Szombat 1912. 8°. M. 0,40.

SCHIFFER, S., קונטרס תספורת הזקן Ueber das Verbot den Bart zu scheren. Munkacs, (Frankfurt a. M., Sänger u. Friedberg), 1912. 32 S. 4°.

SCHUSSBURG, Jos. Ahr. Zebi, שאלות ותשובות מהריא"ץ. 81 Gutachten zum Schulchan Aruch Orach Chajjim und 137 zum Jore Dea, nebst בנין יהושע. Bemerkungen und Zusätze zu den Gutachten vom Herausgeber Mordechai *Brisk*. Margaritta (Biharmegye), M. Briszk, 1913. (10), 118 Bl. fol.

SCHWADRON, Schalom M., תכלת מרדכי Kommentar zum Pentateuch Herausg. von M. J. *Feldmann*. Marmor. Sziget, Verl. d. Herausg.'s in Brzczany (Galizien), 1913. (7), 152 u. 1 Bl. 4°. Kr. 4.

SILBERSTEIN, Jesaja. מעשי למלך Kommentar zu Moses ben Maimon's Mischne Tora mit Text. Tl. הלכות בית הבחירה; כלי המקדש, ביאת המקדש. Vacz 1913. (6), 314 Bl. fol.

STEINBERG, Jeh., כל כתבי יהודה Gesammelte Schriften. Posthume Ausgabe. Bd. III.: 4 Erzählungen und Romane. Krakau, Verlag

Moria, Odessa 1911. 205 S. 8°. Bd. IV enthält: 1) ספורי חסידים 17 Erzählungen; 2) שיחות חסידים 25 Gespräche; 3) אגדות לגדולים 7 Märchen für Erwachsene. Anhang: בעיר וביער 215 Fabeln, davon 30 zum ersten Male veröffentlicht. Odessa, Verlag Moria, 1912. 196 u. 100 S. 8°. (Z).

[Bd. I—II vgl. ZfHB. XIV, 88; XV, 100.]

TALMUD, der babylonische mit Einschluss der vollständigen Misnah. Herausgegeben nach der ersten zensurfreien Bomberg'schen Ausgabe. (Venedig 1520—23), nebst Varianten der späteren von S. Lorja, J. Berlin, J. Sirkes u. a. a. revidierten Ausgaben und der Münchener Talmudhandschrift, möglichst sinn- und wortgetreu übersetzt u. mit kurzen Anmerkungen versehen von L. *Goldschmidt*. 5. Bd. Nazir, Sota, Gittin, Qiddušin. Leipzig, Otto Harrassowitz, 1911. XXXVIII, 1008 u. II S. 4°. M. 27,60.

TALMUD babylonicum codicis hebraici Monacensis 95 fautore Johann Schnorr v. Carolsfeld arte phototypica depingendum curavit, praefatione et argumentis instruxit Herm. L. *Strack*. — Der babylonische Talmud, nach der einzigen vollständigen Handschrift München Codex hebraicus 95 mittelst Fcsm. — Lichtdruck vervielfältigt mit Inhaltsangaben für jede Seite u. einer Einleitung versehen v. Herm. L. Strack. 1. u. 2. Hälfte. (Mit latein. hebr. u. deutsch. Titel. Leiden, A. W. Sijthoff, 1912. 1: III, 586 S. 2: III, 568 S. 50×41 cm.

TAWJEW, I. Ch., מורה הילדים Lehr- und Lesebuch der hebr. Sprache methodisch geordnet, nebst Uebungsstücken zum Uebersetzen und einem hebr.-russisch-deutschen Wortverzeichnis. 15. Aufl. Warschau, Verlag Tuschiah, 1912. 226 S. 8°.

—, —, מפתח Schlüssel zu den Uebersetzungen des מורה הילדים 9. Aufl. Warschau, Verlag Tuschiah, 1912. 22 S. 8°. (Z).

[I. Aufl des מורה הילדים nebst dem מפתח erschien Warschau 1897].

TSCHERNOWITZ, Ch., התלמוד Wesen u. Entstehung der Traditionsliteratur bis zum Abschluss der Mischna. Warschau 1911. 8°.

WEISHAUS, A., אוצר בלום Poetisches, Talmudisches und Homiletisches. Herausg. von Josef *Weishaus*. Lemberg, Verlag Klara Weishaus, 1913. 27 u. 68 S. 8°.

WINKLER, Leop., (שו"ת) לבושי מרדכי 226 Responsen zum Schulchan Aruch Orach Chajjim. Tolcsova, Selbstverl. des Verf.'s Oberrabbiner in Mád, Com. Zemplen (Ungarn), 1912. (12), 110 Bl. fol.

b) Judaica.

ABELSON, J., The Immanence of God in Rabbinical Literature. London, Macmillan & Co., 1912. XII, 387 S. 8°. 10 s.

ABRAHAMS, I., The Book of Delight and other Papers. Philadelphia, Jew. Publ. Society of America, 1912. 323 S. 8°.

ACHAD-HAAM., Am Scheidewege. 1. Bd. Aus dem Hebräischen von Isr. *Friedländer*. 2. verb. u. verm. Aufl. Berlin, Jüd. Verlag, 1913. VIII, 271 S. 8°. M. 4.

ALBRECHT, K, Neuhebräische Grammatik, auf Grund der Mišna bearbeitet. (= Clavis linguarum semiticarum, ed. Hermann L. Strack, Pars V.). München, C. H. Beck, 1913. VII, 136 S. 8°. M. 4.

ALTMANN, A., Geschichte der Juden in Stadt und Land Salzburg von den frühesten Zeiten bis auf die Gegenwart. Nach handschriftlichen u. gedruckten Quellen bearbeitet u. dargestellt. Mit 14 Abbildungen u. 1 Facsimile. 1. Bd.: Bis zur Vertreibung der Juden aus Salzburg 1498. Berlin, Louis Lamm, 1913. XIX, 273 S. 8°. M. 6.

ASCHER, M., Sogenannt „liberales“ und sogenannt „konservatives“ Judentum. Zürich, (Selbstverlag, Neuchatel), 1912. 32. S. 8°.

BACHER, W., Die Agada der babylonischen Amoräer. Ein Beitrag zur Geschichte der Agada und zur Einleitung in den babylonischen Talmud. 2. durch Ergänzungen u. Berichtigungen verm. Aufl. Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1913. XVI, 151 u. 14 S. 8°. M. 6.

—, —., Die Prooemien der alten jüdischen Homilie. Beitrag zur Geschichte der jüdischen Schriftauslegung und Homiletik. (= Beiträge zur Wissenschaft vom Alten Testament. Herausg. v. Rud. Kittel. Heft 12.) Leipzig, J. C. Hinrichs Verl., 1913. 126 S. 8°. M. 4.

BENNETT, W. H. and ADENEY, W. F. The Bible and criticism. London, Jack, 1913. 12°. s. 0,6.

BRANN, M., Geschichte der Juden u. ihrer Literatur. 3. Tl. Von der Vertreibung der Juden aus der pyrenäischen Halbinsel bis zur Gegenwart. 3. verm. und verb. Auflage. Breslau, M. u. H. Marcus, 1913. VII, 198 S. 8°. M. 2.

BRESLAUER, B., Die Zurücksetzung der Juden an den Universitäten Deutschlands. Denkschrift. Berlin 1911. fol. M. 1.

BREUER, R., חקר הלכה. Die Gedankenwelt der Halacha. 1. Heft. Frankfurt a. M., Sänger u. Friedberg, 1913. III, IV, 41 S. 8°. M. 1.

BRIESS, sen., Ign., Schilderungen aus dem Prerauer Ghettoleben vom Jahre 1838–1848 mit Streiflichtern bis in die Gegenwart u. Jugenderinnerungen eines 78 jährigen. 2. Aufl. Brünn, 1912. 8°. M. 3.

[Als Manuscript gedruckt].

BUECHER, Die, der Bibel., Herausg. v. F. *Rahlwes*. Zeichnungen von E. M. Lilien. 7. Bd. Die Lehrdichtungen, Die Sprüche. Hiob. Der Prediger, Ruth, Jona, Esther, Daniel. Nach der Uebersetzung von Reuss. (F. Rahlwes hat den Text überarbeitet, den Stoff eingeteilt u. die Einleitung geschrieben. Einband, Vorsatz, Vollbilder, Rahmen, Initialen u. s. w. zeichnete E. M. Lilien). Braunschweig, G. Westermann, [1912]. 303 S. 8°. M. 10.

[Bd. 1 vgl. ZfHB. XII, 168; Bd. 2—5 noch nicht erschienen].

CAMERINI, D., Lezioni di catechismo. 5. ed. Parma, Unione tipografia parmense, 1910. 58 S. 8°.

CASSUTO, U., Incunaboli ebraici a Firenze. Firenze, Leo S. Olschki, 1912. 36 S. 4°.

[Estr. dal Vol. XII dispense 9a e 12a — dal Vol. XIII, dispense 5a—6a e 10a—11a della Bibliofilia diretta dal comm. Leo S. Olschki].

CASTELBOLOGNESI, G., Discorso pronunciato in occasione del 40° anniversario della morte di Lelio Della Torre. Firenze 1912.

CHARLES, R. H. Book of Daniel. Introduction, revised version, with notes, index and map. (The Century Bibl.) Edinburgh, T. & E. Jack, 1913. XLV, 152 S. 8°. 2 s. 6 d.

CHEYNE, T. K., The veil of Hebrew history. London, Black, 1918. 173 S. 8°. 5 s.

COLOMBO, S., L'università Israelitica di Roma alla memoria del suo ecc. mo Rabbino Maggiore prof. Vittorio Castiglioni, il IV. settembre MCMXI. Livorno, Arti Grafiche S. Belforte e Co., 1911. 30 S. 8°.,

CORNILL, C. H., Einleitung in die kanonischen Bücher des Alten Testaments. 7. neubearb. Aufl. der „Einleitung in das Alte Testament". (= Grundriss der theol. Wissenschaften bearb. v. Achelis, Baumgarten, Benzinger u. A. Neue Aufl. 1. Abteilung = II. Tl. 1. Bd.) Tübingen, J. C. B. Mohr, 1913. XV, 328 S. 8°. M. 5.

DRIVER, S. R., Notes on the Hebrew text and the topography of the Books of Samuel with an introduction on Hebrew palaeography and the ancient versions and facsimiles of inscriptions and map. 2. ed. Oxford, Clarendon Press, 1913. XX, XCVI, 390 S. 8°.

EINSTAEDTER, H., Vom Herbst zum Frühling. Erzählungen. Frankfurt a. M., A. I. Hofmann, 1912. M. 1,40.

—, H., Aus jüdischem Hause. Erzählungen. Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1912. M. 1,20.

ELBOGEN, I., Ludwig Philippson. 28. Dez. 1811—28. Dez. 1911. Vortrag gehalten in der Generalversammlung der Gesellschaft zu Berlin, am 3. Januar 1912. (= Schriften, herausg. von der Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaft des Judentums). Leipzig, Buchh. Gustav Fock, 1912. 20 S. 8°. M. 0,60.

ENCYKLOPAEDIE, Jüdische [in russischer Sprache] Bd. XI: Middoth-Obschzina. St. Petersburg [1911]. (8) S. 960 Colum. u. (2) S. doppelspl. 4°.

—, —, Bd. XII: Obytschai-Prokasa. ibid. [1912] (8) S. 960 Colum. u. (2) S. doppelsp. 4°.

—, —, Bd. XIII: Prokljátie-Saragossa. ibid. [1912] (8) S. 960 Colum. u. (1) S. doppelsp. 4°.

[Bd. I—X. vgl. ZfHB. XIII, 186; XIV, 171; XV, 166 (Z.)].

FAITLOVITCH, I., Falascha-Briefe. Berlin, M. Poppelauer, 1913. 21 S. 8°. M. 2.

FISHBERG, M., Die Rassenmerkmale der Juden. Eine Einführung in ihre Anthropologie. München, E. Reinhardt, 1913. XI, 272 S. m. 42 Taf. 8°. M. 5.

FRIEDEBERG, S., Joshua. An annotated hebrew text, with introduction, vocabulary, geogr. and hist. glossary and 3 maps: London, Heinemann, 1913. 246 S. 8°. 5 s.

GEIGER, Abr., Judaism and its History; trad. from the German by C. *Newburgh*. New York, Bloch Publ. 1912. 370 S. 8°. Doll. 2.

GELBHAUS, S., Religiöse Strömungen in Judäa während und nach der Zeit des babylonischen Exils. (Zur Geschichte u. Literatur des zweiten jüd. Staatswesens. Wien, M. Breitenstein, 1912. 66 S. 8°. M. 1,80.

GEMEINSCHAFT, Die jüdische. Reden u. Aufsätze über zeitgenössige Fragen des jüd. Volkes. Herausg. v. Ahron Eliasberg. Berlin, Jüdischer Verlag, 1912.

[*Goldstein*, M., Begriff u. Programm einer jüdischen Nationalliteratur. 21 S. 8°. 0,50.
Schüler, A., Der Rassenadel der Juden. Der Schlüssel zur Judenfrage. 58 S. 8°. M. 0,80].

GESETZ, Württembergisches, betr. die israelitische Religionsgemeinschaft vom 8. Juli 1912 nebst Kirchenverfassung der israelitischen Religionsgemeinschaft vom 6. September 1912. Stuttgart, C. Grüninger, 1912. 34 S. 8°. M. 0,60.

[GINZBERG, Ascher] Selected essays by *Ahad ha-'Am*. Translated from the hebrew by Leon *Simon*. Philadelphia. 1912.

GLASENAPP, G. v., Der Charakter der Israeliten, die Art ihres Wirkens, und die Stellung, die die Nichtisraeliten zu ihnen zu nehmen haben. Völkisch-psychologische Studie. Riga, Jonck u. Poliewsky, 1912. 56 S. 8° M. 1,20.

GOLDSCHMIDT, S., Festschrift zur Hundertjahr-Feier der Beerdigungsbrüderschaft der Deutsch-Israelitischen Gemeinde in Hamburg 1812 bis 1912. Hamburg 1912. 60 S. 8°.

GOODMAN, P., Die Liebestätigkeit im Judentum. (= Volksschriften über die jüd. Religion, herausg. v. I. Ziegler. I. Jahrgang 6. Heft). Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1913. 67 S. 8°. M. 0,80.

GRUNWALD, M., Oesterreichs Juden in den Befreiungskriegen. Die Juden in den Urkunden der Stadt Wien. Leipzig, M. W. Kaufmann, 1908. 39 S. 8°. M. 0.80.

—, —, Geschichte der Juden in Wien 1625—1740. Mit 12 Textillustrationen u. 9 Tafeln. [Separatabdruck aus Band V der „Geschichte der Stadt Wien", herausg. v. Altertumsvereine zu Wien]. Wien, Gilhofer u. Ranschburg, 1913. (2), 35 S. fol.

GRUENBAUM. J., Das Land, welches jedem heilig ist. 2. Aufl. Balazsfalva, Selbstverlag, 1912. 146 S. 8°. K. 3.

HEIMBERGER, J., Die staatskirchenrechtliche Stellung der Israeliten in Bayern. 2. stark veränd. u. erweit. Aufl. Tübingen, I. C. B. Mohr, 1912. XI, 432 S. 8°. M. 11.

HIRSCH, J., Die religionsgeschichtliche Bedeutung Rabbi Akibas und: Der Kampf um die Emanzipation der Juden von A. *Deutsch*. Prag, Verein zur Förderung und Verbreitung der Wissenschaft des Judentums „Afike Jehuda", 1912. 48 S. 8. Kr. 1.

HOCHFELD. Predigt, gehalten am siebenten Tage des Pesachfestes, veröffentlicht vom Vorstand der „Hilfskasse" der Kantoren Deutschlands. Berlin 1912.

HOFFMANN, M., Judentum und Kapitalismus. Eine kritische Würdigung von Werner Sombart's „Die Juden und das Wirtschaftsleben". Berlin, Itzkowski, 1912. 192 S. 8⁰.

HOLZHEY, K., Kurzgefasste hebräische Grammatik. Paderborn, P. Schöningh, 1913. VIII, 120 S. 8⁰. M. 2,60.

HYGIENE, Die, der Juden. Im Anschluss an die internationale Hygiene-Ausstellung Dresden 1911 herausg. von Max *Grunwald*. Dresden, Verlag der histor. Abteilung der internationalen Hygiene Ausstellung, 1912. VII, 325 und LXIV S. 8⁰. M. 13,50.

JACOB, B., Die Thora Moses, I. Das Buch. (= Volksschriften über die jüdische Religion, herausg. von I. Ziegler. I. Jahrgang 3. u. 4. Heft). Frankfurt a. M., J. Kauffmann, 1912 — 13. 100 S. 8⁰. M. 1,50.

JAHRBUCH für jüdische Geschichte und Literatur. Herausg. vom Verbande der Vereine für jüd. Geschichte und Literatur in Deutschland. Mit Beiträgen von A. Berliner, S. Bernfeld, A. Friedmann u. A. 16. Bd. Berlin, M. Poppelauer, 1913. XVI, 276 S. u. 40 S. 8⁰. M. 3.

INAUGURAZIONE del Nuovo Tempio Israelitico di Trieste 27. Giugno 1912—12. Tamuz 5672. Trieste 1912. 34 S. 8⁰.

JORDAN, W. G., The song of the soil; or, the missionary idea in the Old Testament. Edinburgh, Clark, 1913. 142 S. 12⁰. 2 s.

JUDAICA. Festschrift zu Hermann Cohens 70. Geburtstage. Berlin, B. Cassierer, 1912. VIII. 721 S. 8⁰. M. 16.

KALISCHER, E., Gedenkrede auf Ludwig Philippson bei der Bonner Hundertjahrfeier seines Geburtstages (28. Dezember 1911). Veröffentlicht durch den Vorstand der Synagogengemeinde Bonn. Bonn, Rich. Wolffberger, 1912.

KALNER. Einiges zur jüdischen Fleischhygiene. Vortrag, gehalten auf der Internationalen Hygiene-Ausstellung zu Dresden. Berlin, Verl. des Zentral-Vereins deutsch. Staatsbürger jüd. Glaubens, Berlin S. W. 68. Lindenstr. 13, 1912. 8⁰.

KALT, E., Eine Untersuchung des historischen Charakters von Richter 13—16. Diss. Freiburg i. Br. 1912. 102 S. 8⁰.

KAPPLER, J., Jüdische Kriegsgeschichte in Einzelschriften. I. Der Freiheitskampf unter Juda Makkabi. Wien K. Harbauer, 1913. 51 S. m. 8 Fig. 8⁰. M. 1.

KARLBERG, G., Ueber die aegyptischen Wörter im Alten Testament. Uppsala, Almqvist u. Wiksell, [1912]. VI, 95 S. 8⁰. M. 2,25.

KISSELHOFF, S., Das jüdische Volkslied. (= Die jüdische Gemeinschaft. Reden und Aufsätze über zeitgenöss. Fragen des jüd. Volkes. Herausg. v. Ahron Eliasberg). Berlin, Jüd. Verl. [1913]. IV, 22 S. 8⁰. M. 0,50

KNABENBAUER, Jos., Commentarius in psalmos. (= Cursus scripturae sacrae auctoribus R. Cornely, J. Knabenbauer, Fr. de Hummelauer aliisque Soc. Jesu presbyteris. Commentariorum in Vet. Test. pars. II, in libros didacticos. II.) Parisiis, P. Lethielleux, 1912. 492 S. 8⁰. M. 6.

KNIESCHKE, W., Die Eschatologie des Buches Joel in ihrer historisch-geographischen Bestimmtheit. Diss. Rostock 1912. 71 S. 8⁰.

KOLLENSCHER, M., Zionismus und liberales Judentum. Berlin W. 15, Zionist. Vereinigung für Deutschland, 1912. 25 S. 8⁰.

KRAUSS, S., Die galiläischen Synagogenruinen. Vortrag geh. am 16. Dezember 1911 in Berlin. (= Veröffentlichung der Gesellschaft für Palästinaforschung. 3.) Berlin, (S. W., am Karlsbad 7) Gesellschaft für Palästinaforschung, 1911. 25 S. 8⁰.

KRONER, H., Die Haemorrhoiden in der Medicin des 12. und 13. Jahrhunderts. An der Hand einer medicinischen Abhandlung des Maimonides über die Haemorrhoiden unter Zuziehung einer gleichnamigen medicinischen Abhandlung des Salomo bar Jussuf ibn Ajjub, auf Grund von 8 unedierten Handschriften dargestellt u. kritisch beleuchtet. [Extrait du „Janus“ Harlem 1911]. Harlem (Hollande), Selbstverl. Oberdorf-Bopfingen, 1911. XVI, 74 S. 8⁰. M. 4.

LANDSBERGER, A., Jüdische Sprichwörter. Leipzig, E. Rohwohlt, 1912. 88 S. 8⁰. M. 3.

LAZARUS, M., Aus meiner Jugend. Autobiographie. Mit Vorwort u. Anhang herausg. von Nahida *Lazarus*. Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1913. VIII. 137. 8⁰. M. 2,50.

LERNER, M., Vortrag gehalten am Sabbat Schuwa 5673. Berlin, H. Itzkowski, 1912. 14 S. 8⁰.

LESZYNSKI, R., Pharisäer u. Sadduzäer. (= Volksschriften über die jüd. Religion, herausg. v. I. Ziegler 1. Jahrg. 2. Heft.) Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1912. 70 S. 8⁰. M. 0,80.

LEVEN, N., Cinquante ans d'histoire. L'Alliance Israélite Universelle. (1860—1910). T. I. Paris, Libr. Felix Alcan, 1911. 552. S. fr. 7,50.

LICHTER, Ch., Zionismus und Volkstum (russ.) Petersburg, Esro, 1912. 47 S. 8°.

LICHTHEIM, R., Das Programm des Zionismus. Herausg. von der zionistischen Vereinigung für Deutschland. Berlin-Charlottenburg 1911. 52 S. 8°.

LOEWENSTEIN, L., Text-Predigten. Herausg. aus Anlass seines 25 jährigen Bezirksjubiläums durch die dankbaren Gemeinden seines Rabbinats-Bezirks Mosbach, Merchingen, Wertheim. Dezember 1911. Adelsheim 1912. 207 S. 8°.

LUZZATTO, S. D. Discorsi storico religiosi agli studenti israeliti. 2 ed. fatta a cura dell Dr. A. Zammatto. Parma, Unione tipogr. parmense, 1912. 230 S. 8°.

MAR-BAD. Die Militärpflicht und die Juden. (russ.) Moskau 1912. 26 S. 8°. Rub. 0,10.

MARX, A., Neue Texte des Seder Tannaim we-Amoraim. [Aus: Festschrift zu Isr. Lewy's 70. Geburtstag.] Berlin, M. Poppelauer, 1912. VIII S. u. XVIII S. (hebr.) 8°. M. 1.

MATTHES, J. C., Een Bundel. Verzamelde Opstellen. Harlem, Tjeenk Willink & Zoon, 1913. XII, 280 S. 8°. fl. 1,90.

MELAMED, S. M., Psychologie des jüd. Geistes. Zur Völker- und Kulturpsychologie. Berlin, C. A. Schwetschke u. Sohn, [1913] IX, 224 S. 8°. M. 3,50.

MUNK, E., Die Fortdauer des überlieferten Judentums im Wechsel des Zeitgeistes. Vortrag, gehalten am 18. Februar 1912 in Posen auf dem Ostdeutschen Bezirkstage der „Freien Vereinigung für die Interessen des orthodoxen Judentums. Berlin H. Itzkowski, Auguststr. 69, 1912. 16 S. 8°.

OPPENHEIM, Moritz, Bilder aus dem altjüdischen Familienleben. Nach Original-Gemälden. [20 Taf.] Mit Einführung und Erläuterungen von Emil *Levy*. Berlin, L. Lamm, [1913]. 29 S. 16,5×23 cm. M. 4.

OREL, Ant., Das jüdisch-kapitalistische Problem in Shakespeares „Kaufmann von Venedig." Mit Erläuterungen. 2. Aufl. Wien, H. Kirsch, 1912. 38 S. 8°. M. 0,20.

OSTERLEY, O. E., I. Samuel. Rev. version ed. with introduction and notes. Cambridge, Univ. Press, 1913. 170 S. 12°. 1 s. 6 d.

OTTOLENGHI, R., Due documenti storici sulla famiglia Ottolenghi di Acqui. Alessandria, Gazzotti, 1912.

—, —, Voci d' Oriente. Prime elaborazioni dell' idea cristiana nel mondo ebreo. Lugano, Casa editrice del „Coenobium", 1913. 314 S. 8°.

PACIFICI, A., Israele, l'Unico: ricerca di una definizione integrale dell' ebraismo. Firenze, tip. Giuntina, 1912. 166 S. 8°.

PASMANIK, D., Der zehnte Zionistenkongress (russ.) Petersburg 1912. 59 S. 8°. Rub. 0,20.

PETERS, M. C. Justice to the Jew. The story of what the has done for the world. New. and rev. ed. New York, The Trow Press, 1910. XIV, 244 S. 8°.

PHILIPPSON, L., Der Rat des Heils. Eine Mitgabe für das ganze Leben an den israelit. Konfirmanden (Bar Mizwah) und die israelit. Konfirmandin oder beim Austritt aus der Schule. 3. von Rab. Dr. *Hochfeld* durchgesehene Aufl. Leipzig, G. Engel, 1912. XII, 292 S. 8°. M. 4.

PICK, S., Judentum und Christentum in ihren Unterscheidungslehren. Eine kurze Darstellung für die Gebildeten. Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1913. III, 172 S. 8°. M. 3.

PINES. Histoire de la littérature Judéo-Allemande. Avec une préface de Charles *Andler*. Paris, Jouve et Co., 1911. XVIII-582 S. 8°.

POLAK, G., Michael Heilprin and His Sons. A Biography New York 1912. XVII, 540 S. 8°.

POZNANSKI, S., Sull' Onomastica Ebraica III. Il cognomine Kanzi. [Estratto dalla Rivista Israelitica, Anno IX. N. 3—4]. Firenze, tip. Galletti e Cassuto, 1912. 8 S. 8°.

[RACAH] La vita e gli scritti di Gino Racah, a cura degli amici. Firenze, tip. Giuntina, 1913. XVI, 352 S. 8°.

RAGAZZINI, V., Sulla leggenda di Gog e Magog. Modena, Soc. tip. modenese, 1912. 8 S. 8°.

RAMON CORBELLA. La aljama de juheus de Vich. Vich 1909.

RE, E., Qualche nota sul tipo dell' ebreo nel teatro popolare italiano. Torino, Loescher, 1912. 16 S. 8°.

RIEGER, P., Zur Jahrhundert-Feier des Judenedikts vom 11. März 1812. Ein Rückblick auf den Kampf der preussischen Juden um die Gleichberechtigung. Berlin 1912. 46 S. 8°. M. 1.

SALVANTI, O., Lauree in medicina di studenti israeliti a Perugia nel secolo XVI. Perugia, Guessa, 1911. 39 S. 8.

SCHEUERMANN, S., Die gottesdienstlichen Gesänge der Israeliten für das ganze Jahr. Frankfurt a. M., J. Kauffmann, 1912. fol. M. 4.

SCHIFFER, [Sinai], Die Feuerbestattung vom Standpunkte der Halacha. Besprochen am 27. November 1911 in der Generalversammlung des Verbandes orthodoxer Rabbiner Deutschlands zu Frankfurt a. M. Frankfurt a. M., (Sänger und Friedberg), 1912. 27 S. 8°. M. 0,50.

SCHWARZ, Ign., Geschichte der Juden in Wien bis zum Jahre 1625. Mit 9 Textfiguren u. 9 Tafeln. [Separatabdruck aus Band V der „Geschichte der Stadt Wien“, herausg. vom Altertumsverein zu Wien.] Wien, Gilhofer u. Ranschburg, 1913. VI, 64 S. fol.

SMITH, G. A., The early poetry of Israel in its physical and social origins. London, Constable, 1913. 114 S. 8°. 4 s.

SOMBART, W., Die Juden u. das Wirtschaftsleben. Autoris. Uebersetzung m. einem Vorwort von I. *Oserow.* (russ). Petersburg, Rasum, 1912. XXIII, 179 S. 8°. Rub. 1,25.

SONNINO, G., Storia della tipografia ebraica in Livorno, con introduzione e catalogo di opere e di autori. Estratto dalla Rivista „Il Vesillo Israelitico“. Torino, via Lanfranchi 22, 1912. (2) u. 105 S. 8°.

[S. 76, No. 216 . . . ספר כיום יאיר באגדות הז״ל von Jechiel Jehuda *Levinsohn.* Livorno 1864. [4], 31 u. [1] Bl. 8°. Neuer teilweise veränderter Abdruck, Berlin 1865. 40 Bl. 8°. S. 79, No. 256 מוסר אב, statt 1865 lies 1853, S. 95, No. 511 שירי זמרה, H. Musatti, bei mir notiert: Florenz 1806, vielleicht ein neuer Abdruck? Z-n.

STAERK, D. W., Die Entstehung des Alten Testaments. 2. umgearb. Aufl. (= Sammlung Göschen 272.) Leipzig, G. J. Göschen, 1912. M. 0,80.

STECKELMACHER, M., Randbemerkungen zu Werner Sombarts „Die Juden u. das Wirtschaftsleben.“ Berlin, L. Simion, 1912. 63 S. 8°. M. 1,70.

TRAHAN, J., The book of Job interpreted. Edinburgh, T. & T. Clark, 1913. 356 S. 8°. 7 s. 6 d.

SYNODAL-ORDNUNG für die israelitische Religionsgemeinschaft des Grossherzogtums Baden nebst Wahlordnung. Im Anhange: Landeskirchensteuergesetz vom 20. November 1906. Amtliche Ausgabe mit Einleitung. Mannheim und Leipzig, J. Bensheimer, 1912. 57 S. 8°.

TALMUD, Der, Geschichte, Entstehung und Inhalt. Eine Monographie (= Miniatur-Bibliothek. 1047.) Leipzig, A. O. Paul 1913. 55 S. 8⁰. M. 0,10.

TORRE (della) L., Pensieri sulle lezioni sabbatiche del Pentateuco, Vol. I della Bibl. educ. isr. Parma, Unione tipogr. parmense, 1911. 433 S. 8⁰.

VENETIANER, L., Jüdisches im Christentum. (= Volksschriften über die jüdische Religion, herausg. v. I. Ziegler. I. Jahrg. 5. Heft). Frankfurt a. M., I. Kauffmann, 1913. 82 S. 8⁰. M. 0,80.

VERHAELTNISSE, Die sozialen, der Juden. Aus dem Deutschen mit einem Vorwort und Anmerkungen von A. Glagolew. (russ.) Petersburg 1912. 95 S. 8⁰. Rub. 0,80.

WEIL, Julien. Zadoc Kahn (1839—1905). Paris, Libr. Félix Alcan, 1912. VI, 312. 8⁰.

WENGEROFF, P., Memoiren einer Grossmutter. Bilder aus der Kulturgeschichte der Juden Russlands im 19. Jahrh. 1. Bd. Mit einem Geleitwort v. Gust. *Karpeles*. 2., durchgeseh. Aufl Berlin, M. Poppelauer, 1912. VIII, 210 S. m. Bildnis 8⁰. M. 3.

WIERNIK, P., History of the Jews in America, from the period of the discovery of the new world to the present time, New York, Jew. Press and Publishing Company, 1912. XXIV. 449 S. und 26 Illustr.

WOHLGEMUTH, J., Die „Richtlinien zu einem Programm für das liberale Judentum." Frankfurt a. M. 1913. 8⁰. M. 0,50.

II. ABTEILUNG.

Christliche Hebraisten.

von **A. Marx.**

Bei den, von den englischen Universitäten aus patriotischen Anlässen herausgegebenen poetischen Gelegenheitsschriften scheint es häufig vorgekommen zu sein, dass wie in anderen fremden Sprachen auch hebräische Verse von Mitgliedern der Universität gemacht wurden. Dieser Tage (Dec. 1910) schenkte Herr Gerichtspräsident Sulzberger, 7 solche Publicationen der Cambridger und eine der Oxforder Universität dem New-Yorker Seminar; er hatte sie in dem Cataloge von Ellis entdeckt, wo sie wie mir, wohl auch

der Mehrzahl der Fachgenossen entgangen waren. Hier mögen einige bibliographische Angaben über dieselben folgen:

1) Trenodia Cantabrigensis ob paciferum serenissimi regis Caroli a Scotia redditum mense novembri 1641, Cambr. 1641, enthält p. 14—15 (unpag.) ein Gedicht von Abraham Whelocki Bibliothec[arius] pub. Arab. Saxo-Brit. Pr[ofessor] in Hebräisch und Anglo-Sächsisch.

2) Academiae Cantabrigensis Σῶστρα. sive, ad Carolum II reducem, de regnis ipsi, Musis per ipsum feliciter restitutis gratulatio 1660, enthält p. 28—29 ein hebr. Gedicht von Tho. Smith S[anctae] T[heologiae] B[accalaureus] Protobibliothecarius Academiae Vgl. über diesen Steinschneider ZfHB V p. 180 Nro. 368.

3) Threni Cantabrigienses in funere duorum principum Henrici Glocestcensis, et Mariae Aransionensis, serenissimi regis Caroli II, fratris & sororis. Cambr. 1661 enthält p. 6 ein hebr. Gedicht von R. Cudworth, S T. D[octor] Coll[egii] Christi Custos et L[inguae] Hebr. Prof. und p. 15 ein zweites von R. Boreman, S. T. D. Trin. Coll. Socius.

4) Musarum Cantabrigiensium Threnodium in obitum incomparabilis herois ac ducis illustrissimi Georgii ducis Albaemarlae, regiarum copiarum archistrategi, regis regnorum Magnae Britanniae felicissimi restauratoris. Cambr. 1670 enthält p. 92 ein hebr. Gedicht von G. Bright, Coll. Eman[uelis] S. T. B.

5) Epithalamium in desideratissimis nuptiis serenissimorum & illustrissimorum principum Guilielmi-Henrici Aransii & Mariae Britanniarum ab Academia Cantabrigiensi decantatum. Cambr. 1677, enthält p. 72 ein hebr. Gedicht von Thom. Edwards A. M. Coll. S. Johan.

6) Musae Cantabrigienses, serenissimis principibus Wilhelmo et Mariae Angliae Franciae et Hiberniae regi ac reginae publicae salutis ac libertatis vindicibus haec officii ac pietatis ergo D. D., Cambr. 1689 enthält p. 13—16 ein hebr. Gedicht von V. Stubbe L. Hebr. Professor. S. T. D. Trin. Coll. Soc. und p. 30—31 ein zweites von Carolus Ellis, A. M. Coll. Christi Soc.

7) Lacrymae Cantabrigienses in obitum serenissimae reginae Mariae Cambr. 169 $^4/_5$ enthält p. 9 ein hebr. Gedicht von Jost Man Coll. Christ.

Aus Oxford liegt mir nur ein Band vor Britannia rediviva Oxf. 1660. Hier finden sich p. 5 je 6 lateinische griechische und hebr. Verse von Joh. Wall, S. Th.D. e Eccl. Chr. Praeb. und p. 20

ein hebr. Gedicht von Rodol. Button, Aed. Chr. praeb. Ac. Or. (auf der vorhergehenden Seite findet sich ein arabisches Gedicht von Pococke mit lat. Uebersetzung).

In dem erwähnten Catalog von Ellis, aus dem diese Bücher stammen (Nr. 138, 140, 141, 144, 145, 147, 148, 467) ist noch eine zweite Oxforder Sammlung: Juxta Oxoniensium London 1612 verzeichnet die hebr. Verse enthält (Nr. 468). Weitere Nachforschung dürfte noch viele ähnliche Publikationen und vermutlich nicht nur von englischen Universitäten zu Tage fördern. Sie verdienen immerhin ein gewisses Interesse als Zeugnisse für die Pflege des Hebräischen an den mittelalterlichen Universitäten.

Zum Machsor Ritus von Aleppo.

Von A. Freimann.

Vom Ritus Haleb spricht Zunz in seinem „Ritus" an mehreren Stellen. Ein Gebetbuch aus Haleb nennt er in seiner Literaturgeschichte d. Syn. Poesie S. 517, ohne es näher zu bezeichnen doch scheint es der Venediger Druck zu sein von dem Berliner ein Fragment des 2. Teiles in Rom gefunden und das er in seinem Werke „Aus meiner Bibliothek" 1898 S. 6 und 7 eingehender beschreibt. Berichtigt sei hierdurch folgendes: Das Buch besteht aus 103 mit arabischen Ziffern gezählten Bogen zu je 8 Bl. = 824 Bl. von denen 816 mit hebräischen Ziffern gezählt sind. Es ist durch Cornelius Adelkind auf Veranlassung des Abraham b. Ahron Benveniste im Tamus 5287 (= 1527) in Venedig gedruckt. Der erste Teil enthält in 54 Bogen = 432 Bl. die täglichen Gebete. Von diesem Teil ist bisher noch kein Exemplar aufgefunden. Der 2. Teil ist nach Berliner's Fragment, das jetzt in der Frankfurter Stadtbibliothek sich befindet, vom besten Kenner dieses Literaturzweiges H. Brody in ausgezeichneter Weise im hebräischen Anhang zu Berliner's „Aus meiner Bibliothek" p. I—XVI beschrieben worden. Im קבץ על יד des 15. Jhrg. der Mekize Nirdamim Berlin 1899 teilt Halberstam, der im Jahre 1894 von Berliner das Fragment geliehen und untersucht hatte, die קינה über Abraham, den Sohn des Rambam und die קינה עלי חכם aus demselben mit. Im folgenden drucke ich der Wichtigkeit der Pijjutim wegen das Register des 2. Teiles, das ich erworben, vollständig ab. Mit Bl. 800 schliessen die Gebete, es folgt von Bl. 801—816 eine arabische Abhandlung über עבור; Bogen 103 enthält nachstehendes Register;

מפתח.

ערבית של ראש השנה בדף תלד.

סליחות לראש השנה

יי שמעה בקולי בדף תם. יונה זמיריך הרבי בדף תמא. יחידה לחנות מחנה בדף תמא. יי לקראתי חסדיך הקרה בדף תמב. יום צעקי מאישון בדף תמג. שדי שוכן רום בדף תמג. שוב דל והלך בדף תמד. נצבה יונה בשערי תחנה בדף תמד. ישראל עם קדש בדף תמה. אל דמי לכם ילדי איתני בדף תמו. יום לריב תעמוד בדף תמז. מנוסם בעת קומם בדף תמח. יוצר רום ונשייה בדף תמח. אנא הושיעה לאום כך בדף תמט. אל רם ונשא החיש בדף תנ. ציון נדריך אכנה בדף תנא. שדי שעה שועת בדף תנא. יודעי תרועה בליל זה בדף תנב. שיר ורון מגרון בדף תנב. בליל ראש השנה בדף תנג. המלך יי׳ רום ותחת בדף תנד. יום זה למול מלך ישפר בדף תנה. אל נדרש לשואל בדף תנה. קול שופר ההדור בדף תנו. יום זה באו עדת בדף תנו. באנו לחלותך בעתות בדף תנז. שועת עניים באו בדף תנז. שמע עמי אחוך בדף תנח. שדי לדורשו עדת בדף תס. יי נגדך כל תאותי בדף תס. אנא זוכר הברית בדף תסא. מלאך שמך בקרבו בדף תסא. עליון עלה על כל רמים בדף תסב. שוכן על ממעל בדף תסג. יה איום זכור היום בדף תסד. אנא זכור נא את יום בדף תסה. אלהים לא תבזה בדף תסו. אנא כשלג עוז בדף תסו. על פתחך באה בדף תסז. תפלה לעני כי יעטוף בדף תסח. סלח ורב חסד לך בדף תסט. זך אערוך לך שיר בדף תעא. שעריך שוקדה שכולה בדף תעא. שערי רצון פתח בדף תעב. אלהים אל דמי לך בדף תעג. שירו לאל שיר חדש בדף תעד. אל ההרים נשאתי עיני בדף תעד. חסדך זכור שדי בדף תעה. ישראל בחירי אל בדף תעו. אלהי ישראל ישעה קול בדף תעט. עת שערי צדק בדף תעט. שירו לאלהים פליטת בדף תפא. יעלו לאלף ולרבבה בדף תפב. שומר צאנו ונוקד בדף תפג. חנון פשעינו הדיקם בדף תפד. אם יאמרו אויבי רע לי בדף תפה. עם עוברים כבני מרון בדף תפו. שדי גדולתו ברום בדף תפז. עת אהבת אוהב בדף תפח. עוקד לעקוד בדף תצא. עת שערי רצון בדף תצב. אלהי התעודה ורואה בדף תצג. כאלם שוסך לבו בדף תצד. אלוה רם במלכותו בדף תצד. ישלח פדות לעם נשבה בדף תצה.

סדר שחרית של ראש השנה בדף תצו.

פרשה ליום ראשון של ר״ה בדף תצו. הפטרה ליום ראשון של ר״ה בדף תצח. מוסף של ראש השנה בדף תקב. פרשה ליום שני של ר״ה בדף תקיב. הפטרה ליום שני של ר״ה בדף תקיד.

סליחות לצום גדליה בדף תקטו.

ענני יי׳ ענני וברכך בדף תקטו. שומע אל אביונים מיחלת בדף תקטו. מבית

מלוני קמתי בדף תקיו. רחמיך שאלת וכלו בדף תקיז. יעירוני רעיוני וסור בדף תקיח. סובב בעולמך כמו בדף תקיט. יה למתי צפנת בדף תקיט. ישנתי ואעירה בדף תקכ. ענני ה׳ ענני בדף תקכא. יצו האל לדל שואל בדף תקכא. בליל צאת המועד בדף תקכיב. חי בכל ממשלתו בדף תקכג. ידיכם קדש תשאו בדף תקכד. עת שערי רחמים בדף תקכד. שלום שלום תקרא בדף תקכה. יומם ולילה אשפוך בדף תקכו. שמע קול תחנונינו בדף תקכו. שערי רחמים תפתח בדף תקכז. בערב כפורים שמע בדף תקכז. מכניסי רחמים זכרו בדף תקכח. אנא אל עליון בדף תקכט. שחותי לפני כוכבים בדף תקכט. שחר אעירה אזמר בדף תקכט. שדי שוב ורצה בדף תקל. אבלה נפשי וחשך בדף תקלא. תאלת יום עניי בדף תקלא. שערי רחמיך דפקתי בדף תקלב. דרוש נא ידידיך בדף תקלג. שדי מה תעשה בדף תקלה.

סליחות לשבת שובה

דלתי רחמיך פתח בדף תקלה. שינה אזורר ואפקח בדף תקלו. שבנו אליך נערים בדף תקלו. שובו שובו עזבו בדף תקלז. אשר עשה וכל נושא בדף תקלח. משתחוים לפני דביר בדף תקלח. סומך לבבנו רצה בדף תקלט. ידעו הבנים השובבים בדף תקלט. יעזוב רשע נתיבו בדף תקמ. מלא רחמים מגלה בדף תקמא. היום דרשנוך ענה בדף תקמא. שובה שובה שובה בדף תקמב. שוב אדם לצור קדם בדף תקמג. אלהים ברוב חסדך בדף תקמד. יום עמדתי להורות בדף תקמד. שלשת ישיני חברונה בדף תקמה. עומדים בלילות בדף תקמו. שובה יי את שביתנו בדף תקמז. ימינך נושא עוני בדף תקמח. רופא משובה ורוצה בדף תקמט. עזוב בן אדם בדף תקמט. שמע קולי סלח מעלי בדף תקנ. שלום שלום לזרע שלום בדף תקנא. אשר לו ים וחרבה בדף תקנא. אם עונינו ענו בנו בדף הקנא. בשערי רחמיך עדתך בדף תקנג. יחיד נדרש לקוראיו בדף תקנג. יעקב חבלי לעם בחרתיך בדף תקנד.

סדר ערב יום כפור בדף תקנה.

בשם אלהי אברהם בדף תקסד. על פתחך עם זו קם בדף תקסד. דלתי רחמיך פתח נא בדף תקסה. ישעך לעמך שלח בדף תקסו. משתחוים להדרת קדש בדף תקסו. כך בטחו אל נורא בדף תקסז. אנוש עצל בלבב מר בדף תקסז. שוררו ילידי אמוני בדף תקסח. ברכי נפשי את יי בדף תקסח. הללי נפשי את יי בדף תקעא. שקרו עלי דלת בדף תקעג. מי יפתח שערי רחמים בדף תקעד. דלתיך הלילה לשבי בדף תקעד. ענה עמך אלי בדף תקעה. יראים מרוב מעלם בדף תקעה. יה למלל ביום וליל בדף תקעו. תכון תפלתי קטורת בדף תקעז. אל איום שלח פדיום בדף תקעז. עברי זמן אל יד בדף תקעח. יום ערום אעמוד בדף תקעח. סגולתי בשובכם בדף תקעט. ישן אל תרדם בדף תקעט. מאין יבוא עזרי בדף תקפא. מלא רחמים ונושא בדף תקפא. שחקי רום גבהו בדף תקפב. ידידי אל ברכוהו בדף תקפב. לבי לכה נשוב בדף תקפג. אלהי קדם צפון בדף תקפג. ביום כפור פשעים בדף תקפה. בני ישראל שמחו בדף

תקפה. ישראל עמך שמך בדף תקפו. צועקה מים חטא בדף תקפו. בעשור לחדש ביום בדף תקפז. שירו לעם זה בדף תקפז. מאמש עבדיך בדף תקפח. חלו נא פני אל בדף תקפט.

שחרית ליום כפור בדף תקפט.

אנשי אמונה נעלמו בדף תקצה. תפן להקשיב ממעונים בדף תקצה. אזון שלש עשרה בדף תקצו. תאחר מיום זכרון בדף תקצו. אשחר תשועתך בדף תקצז. תהום השוטף על ראשי בדף תקצח. אז בסיני הורתנו בדף תקצט. אם אשמתנו גדלה בדף תר. שמע קול תחנונינו בדף תרא. רועה ישראל האזינה בדף תרב. שלח עזרי מקדש בדף תרב.

פרשה ליום כפור בדף תרג.

הפטרה ליום כפור בדף תרה. מוסף לצום כפור בדף תרו. פרשה למנחה של כפור בדף תריב. הפטרה למנחה של כפור בדף תריד.

סליחות לנעילה בדף תריו.

ידידיך מאמש בדף תריו. מאמש עמדתי בדף תריז. חסדך בל תמש בדף תריז. עב קל ממרומך בדף תריח. אשר לו כל תפלה בדף תריח. חרדים לאל צמאו בדף תריט. בנשף קדמתי בדף תרכ. שמעו משמי מעלה בדף תרכ. תפלת נעילה בדף תריו.

ערבית של סכות בדף תרכז.

הושענות לסכות בדף תרלה. הפטרה ליום ראשון של סכות בדף תרלה. מוסף ליום ראשון של סכות בדף תרלו. שמיני עצרת בדף תרנה. הפטרה של שמיני עצרת בדף תרנז. דכירת הגשם בדף תרנח. מוסף של שמיני עצרת בדף תרס. שמחת תורה בדף תרסד. הפטרה של שמחת תורה בדף תרסח.

פיוטים לשמחת תורה בדף תרסח.

אלהי קדם הדר בדף תרסח. פצחו רון ותהלה בדף תרסט. קום ועלה משה בדף תרסט. איה גביר הוריד בדף תרע. על משה ארנו ואהים בדף תרע. על משה גביר כל המוני בדף תרעא. לבי ליוכבד משה בדף תרעב. בשאר שמחות בדף תרעג. ידידים זכרו תורת בדף תרע״ג. ברכת המסיים בדף תרעד.

סדר עשרה בטבת בדף תרפה.

אז בעזבי מקרא דת בדף תרפה. אבותינו בשלותם בעטו בדף תרפו. אריה עלה מסבכו בדף תרפו. דכאונו ניני אדום בדף תרפז.

סדר תענית אסתר בדף תרפח.

אז בגורי בצל מלכי בדף תרפ״ח. תלאותי ביום צומי בדף תרפט. אזכור מעלליך בכל בדף תרפט. אתאנו עדיך היום בדף תרצ. יי מה רבו צרי בדף תרצא. סדר מאה ברכות בדף תרצב.

פזמונים לפסח.

שלמים נכנסו תחתם בדף תשט. ארומם יה ארוני האדונים בדף תשי. אברך שם כבוד שוכן בדף תשי. שמנים מרשמי שיר בדף תשיא. שיר אענה היום בדף תשיא. שמחו ועלצו כל בני בדף תשיג. תמים דעים נחה בדף תשיג. במיטב שיר ענו בדף תשיד. בירך כוס קחה בדף תשיד. לאל־אשר נטה בדף תשטו. אהלל אל נעריץ בדף תשטו. תנו תודה לאל גאל בדף תשיו. ארומם צור עושה גדולות בדף תשיו. ששון ויקר נתחברו בדף תשיז. ידידים יוצאים מפרך בדף תשיח. ישראל שמחו בחג בדף תשיט. חבושים נרושים בדף תשכ. אלהים עשה ביום זה בדף תשכ. שמחו אמוני ואמרו בדף תשכא. מי כמוך באלים בדף תשכא. בין שבת ומועד בדף תשכג. אמונים ערכו שבח בדף תשכד. שדי ראה לחצינו בדף תשכד. שיחו נוראותיו אל בדף תשכה. זרע יעקב מבחר בדף תשכו. ליל שמורים תתעננו בדף תשכז. יונה מה תהגי בדף תשכח.

פזמונים לעצרת ולסוכה.

אברך שם כבוד בדף תשכח. זכור משכיל עשרת בדף תשכט. אשבח לאל אשר יצר בדף תשל. אמת עלי לספר בדף תשל.

פזמונים למתן תורה.

יבורך עם נברא בדף תשלא. דביר קדשך פתח בדף תשלא. רוח חכמה ובינה בדף תשלב. ברוך אשר על סיני בדף תשלב. שש אנכי יום נחלו בדף תשלג. שוכן עד וקדוש בדף תשלד. מקול התרועה ואור בדף תשלה. יום מעמד סיני בדף תשלה. אלה ימי מועדים בדף תשלו. יוצאת חפשית עולך בדף תשלו. יום קבלו תורה בדף תשלז. יגדל שמך נורא בדף תשלז.

פזמונים ללסוכה.

בסתר הסדך נורא בדף תשלז. ארבעת מינים בלולב בדף תשלח. מתי תתן צורי ברכת בדף תשלח. סורה ידיד לגנו בדף תשלט. יום נחית גאולים בדף תשלט. האל תמים דרכו בדף תשם. עדת יעקב הקדושים בדף תשם. אל חי יואל ממעונה בדף תשמא. יוצאים מנוף ופרך בדף תשמא. שמחו עמי בנים בדף תשמב. שמחו עמי בנים ואבות בדף תשמב. איתנים ונאמנים בדף תשמג. זרע חכמים אבות בדף תשמג. שרי הללו שמעו בדף תשמד. ירעפו שחקים בדף תשמד. סגולת אל ועדה בדף תשמה. שמיני חג עצרת בדף תשמה. היום הזה לזרע בדף תשמה. אלהי לא כמעלי בדף תשמו. שמע אנקת עבדיך בדף תשמו. שוכן מרומי בדף תשמו. ברכה שאומרים אותה בכל יום טוב בדף תשמז.

פזמונים למילה בדף תשמז.

יבורך שם כבוד בדף תשמז. בטח לבי באל שוכן בדף תשמח. שמחו חברים בני איתני בדף תשמח. ילד שנולד ולשמונה בדף תשמט. אלהים חק ביום גילה בדף תשמט. הגישו כשי עולות בדף תשמט. הקריבו כשה תמים בדף תשנ. ילד שנולד

יחק בדף תשנ. ברנת וגלת קול כדף תשנא. למשוש רננים הטו כדף תשנא. אודך אל בקהל אמוני כדף תשנב. שמח יולד בילד זה בדף תשנב. יחונן צור בחמלתו בדף תשנב. שיר חדש נשיר בדף תשנג. מילה היא זכות בדף תשנג. ג׳ירה ללמילה למשה בדף תשנג. ג׳ירה ללמילה ללוי בדף תשנד. יאות לכם להורות בדף תשנד. יחיד חמול על עמך בדף תשנד. פקוד אפקוד עמי בדף תשנה. אל שמחת גילי ברף תשנה. למי ששמו עובדיה בדף תשנה. נצר אשר קם בדף תשנו. אל נורא עמך צרק בדף תשני. שבת ומילה שם בדף תשנז. פצחו ברנה קול בדף תשנז. מאור צוה לילד בדף תשנח. בני לוי ביחד ברף תשנח. יגל שחק ומלאכים ברף תשנח. יקיים אל ברית בדף תשנט. קדושים שבחו לאל בדף תשנט. יהי שלום בחילינו כדף תשס.

פזמונים לחתן בדף תשס.

בלבי צמחו היום בדף תשס. ההר וחמה מזבול בדף תשס. יהולל אל בפי בדף תשסא. יהי חתן כמו עיש ברף תשסא. בטרם יערוך לבי בדף תשסא. אהלל אל ברוב בדף תשסב. חתני מה מאד בדף תשסב. שמע מכל עבריך בדף תשסב. אברך שם כבוד בדף תשסג. ראו חתן צעיר ברף תשסג. הקול כנור אם זה בדף תשסג. חתן עמוד ביקר בדף תשסד. נופת וצוף ודבש בדף תשסד. חתן יהי שלום בדף תשסד. יום זה ארנן ברנני בדף תשסה. אל אשר לו הגדולה בדף תשסה. אלהים יברך החתן בדף תשסה. אנא שפתי אל בדף תשסו. היום יהי ראשית בדף תשסו. דרוש אדרוש שם בדף תשסז. אמונים ברכו שם ברף תשסז. צבי פניו מאירים בדף חשסז. השר שמח כי רב בדף תשסח.

פיוטים לקורא ההפטרה.

שוכן בלבבי כדף תשסח. היום יהי שמחה בדף תשסט. אל תירא אל תירא בדף תשסט.

עניין המתים בדף תשע.

אנה הלך זה ברף תשעב, לבשי יחידה עוז ברף תשעב. יום הנדוד כלו ברף תשעג. תדמו כי יכילוני בדף תשעד. שמשי הלא ערבה בדף תשעה. על בחורה בתומתה בדף תשעו. קינה עלי בחור בדף תשעו. קינה עלי בחור יכ״ון חתן בדף תשעז. קינה פימ׳ן ימוית גרייב בדף תשעח. מרתייה לחכים גלייל איל מקדיאר בדף תשעח. קינה פ׳י צג׳יר עוי׳ז ע׳לי אה׳לה בדף תשעט. כמ׳לת מר׳ית׳יה פ׳י בח׳ור בדף תשפ. קינה עלי אשה בדף תשפא. שכחי יגונך נפש בדף תשפא. תקא׳ל ע׳לי רג׳ל גלי׳ל א׳לקד׳ר בדף תשפא. קינה לאשה בדף תשפ׳ב. קינה על מי ששמו סעדיה בדף תשפב. מרת׳יה פי רבינו אברהם ברף תשפג. יחזו הדר וכבוד בדף תשפד. שאון לבי וגם צערו בדף תשפה. יריבוני לרוב בכיי בדף תשפה. בני הזכרוני בדף תשפו. צדיק וחסיד בכל מעשה בדף תשפו. ידיד נפשי חביב רוחי בדף תשפו. נפשי תני לבך בדף תשפז. קינה עלי בנות בדף תשפז. קינה עלי בת בדף תשפח. קינה עלי חכם בדף תשפח. קינה לדיין בדף תשפט. קינה לזקן בדף תשפט. קינה לחסיר בדף תשצ. קינה לצדיק וחכם בדף

תשצא. קינה אחרת לחסיד בדף תשצא. צדוק לחכם בדף תשצב. אוי על גולת אריאל
בדף תשצב. ברכת האכל בדף תשצד. תרחימות בדף תשצה. העיבור בדף תשצה.
תם ונשלם החלק השני מהסידור של ק״ק חלף.

נדפס עם רב העיון על ידי קרניאל יצ״ו.

בן ברוך אדר״ל קינ״ד ז״ל במצות המפואר ר׳ אברהם יצ״ו בכ״ר אהרן בן
בנש״ת ג״ע בחדש תמוז רפ״ז בוויניציאה.

Register zu Landshuth עמודי העבודה.

Von L. Löwenstein.

Neben Altmeister Zunz hat sich Landshuth durch sein Onomasticon ein grosses Verdienst um die Erforschung der Piutim und ihrer Verfasser erworben. So dankenswert aber das alfabetische Verzeichnis der Poetanim ist, so empfindlich ist der Mangel an einem alfabetischen Verzeichnis der in dem genannten Werke aufgeführten zahlreichen Piutim. Um diesem Mangel abzuhelfen, habe ich mich der nicht geringen Mühe unterzogen, dieses Verzeichnis anzufertigen und glaube, den Forschern auf dem Gebiete der synagogalen Poesie hiermit einen beachtenswerten Dienst geleistet zu haben.

(Forts. folgt).

Verantwortlich für die Redaktion: Dr. A. Freimann in Frankfurt a. M.
Für die Expedition: J. Kauffmann, Verlag in Frankfurt a. M.
Druck von H. Itzkowski in Berlin.